

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת פינחס

בס"ד, עש"ק פרשת פינחס
כ"ג תמוז תשע"ב – שנה ג' גליון קכ"ח

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת	ירושלים
8:28	7:11	9:04
8:30	7:26	9:01
9:15	8:09	9:47
9:36	8:26	10:08

מבתיים החדשים. מולד אב: ליל חמישי שעה 12:20. 6. חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא בליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום. (כה יא-יב).

סליק יצחק.

היינו שאותיות ר"ח של רומ"ח הוא בני פינחס וגם יצח"ק, בחינת גאולה, כמו שאמרו חז"ל (שבת פ"ט): שלעתיד לבוא יאמר יצחק פלגא עלי ופלגא עליך, ועי"ז יהיה הגאולה העתידה עי"ש, וזהו שאלתבש פינחס ביצחק, כדי שיהיה כאן בחינת גאולה, וגם לעתיד לבוא יהיה הגאולה על ידו, כמו שתרגם יונתן על 'בריתי שלום', ואעבדיניה מלאך קיים, ויחי לעלמא, למבשרא גאולתא בסוף יומיא.

ולזה הרג את זמרי וכזבי, כי מבואר בכתבי מרן האריז"ל (ספר הגלגולים פ"ז) שזמרי בן סלוא הוא גלגול שכס, וכזבי היא גלגול דינה. שע"ז שהרגם הוציא פינחס את הרע שבדינה. ואז נשלם הצלם אלהים שלה.

וזהו בקנאו את קנאתי בתוכם ולא בליתי את בני ישראל בקנאתי היינו קנ"א בגי' שם אהי"ה במילוי יודי"ן, ומה שכתוב ג"פ לשון קנ"א, לרמוז על ג' צלמים שיש לאדם, שעל ידם יחיה האדם, כמבואר בכוננת הושענא רבה עי"ש.

וזהו נתן לו את בריתי שלום היינו שלום בגי' שע"ז נהורין דארך הנמשכים לתיקון המלכות כמבואר בשער הכוונות (דרושי ר"ה ד"ו).

וגם ו' של שלום הוא קטיעה, שהוא שני יודי"ן בגי' שמי"ם, לרמוז שפינחס תיקן בתחילה למעלה בשמים, את בריתי שלום שיהיה היחוד בשלימות למעלה, ועי"ז נתקן למטה ונמשך חיים לעולם אמן.

(רעוא דרעוין תשע"א לפ"ק)

מצחן של צדיקים תי"ו של דיו, שלא ישלמו בהם מלאכי חבלה, ועל מצחם של רשעים תי"ו של דם, כדי שישלמו בהן מלאכי חבלה.

וזהו שאמר הוזה"ק, חמא מ', את דא דהוה מאם ברקיעא מליא דמא, ודא הוא סימנא דמלאך המות. היינו שע"י מעשה זמרי נפגמה המלכות ונפרדה מיחוד עם דודה, וזהו שראה אות מ' שהיא המלכות נפרדת ואינה ביחוד עם דודה, ולכן היא מאם ברקיעא מליא דמא. וכן מרומז בשמו של 'זמרי' שהוא מספר מ' גבור"ה, היינו שגרם שיהיה המלכות מלא גבורות ודם.

ועי"ז בעיא לאתבנא באת וא"ו ואת ת'. היינו שיהיה על מצחם אות תי"ו של דם, כדי שישלמו בהן מלאכי חבלה. ויהיה תיבת מו"ת רח"ל.

מה עבד פנחס. דהוה מתלבש ביצחק, כדין נטיל ההוא את מ', וחטף ליה, וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח, הדא הוא דכתיב 'ויקח רמח בידו'.

היינו שתיקן את המלכות שיהיה ביחוד עם דודה, עי"ז הוציא את אות מ' שהיא מלכות ממו"ת מעמקי הקלי', ועי"ז נעשה רומ"ח אותיות רוח מ', בחינת יחוד קוב"ה ושכינתיה בשלימות.

ואז נשאר אותיות תי"ו ממו"ת, ורשם על מצחן של ישראל אות תי"ו חיים של דיו, שלא ישלמו בהם מלאכי חבלה,

וזהו שאמר הוזה"ק, דכד קני בלביה פינחס, אתלבש ביצחק, ואסתלק למהוי בחושבנא ר"ח, והכי סליק שמייה ר"ח, והכי

אפשר לומר, דהנה איתא בזה"ק (ח"ג רלו): עה"פ 'ויקח רומח בידו' (כה ז) וז"ל: מאי חמא. חמא מ', את דא דהוה מאם ברקיעא, ודא הוא סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנא באת וא"ו ואת ת'. מה עבד פנחס. דהוה מתלבש ביצחק, כדין נטיל ההוא את מ', וחטף ליה, וחבר ליה בהדיה. כיון דחמא מלאך המות, דפנחס חטף ליה להוה מ' בהדיה, מיד תב לאחורא.

מאי טעמא. בגין דכד קני בלביה פינחס, אתלבש ביצחק, ואסתלק למהוי בחושבנא ר"ח, והכי סליק שמייה ר"ח, והכי סליק יצחק. כיון דחמא לאת מ' מאם ברקיעא, חטף ליה, וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח, הדא הוא דכתיב 'ויקח רמח בידו' וכו'.

פנחס הוה חמי ליה השתא ההוא את מ', מאים על רישיון דישראל. והיאך חמא ליה. חמא דיוקנא דמ' פתוחה, מליא דמא. כיון דחמא ליה, אמר הא ודאי סימנא דמלאך המות, מיד חטף לה וכו', עי"ש.

ומביא בספה"ק דגל מחנה אפרים (סו"פ בלק), מה שביאר בשם מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, וז"ל: שמעתי בה ממארי אא"ו, כי ראה והבין שמלכות הוא בלא יחוד, והבין זה מעצמו כי האדם עולם קטן, ועשה יחוד וכו' עי"ש.

והביאור בזה, דאמרו חז"ל במסכת שבת (נה). וז"ל: 'זיאמר הוי"ה אליו עבר בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית ת"ו על מצחות האנשים הנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה' וגו', אמר לו הקדוש ברוך הוא לגבריאל, לך ורשום על

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

**פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן
הִכְהֵן הַשֵּׁבִי אֶת קְהַלְךָ מֵעַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** (כה יא)

פנחס זכה לנשמת נרב ואביהוא, והיה 'בן אלעזר' וגם 'בן אהרן הכהן' שנתכהן פינחס (זכחים קא:), כי על ידי קינאת השם ומסירות נפש זכה שבחינתו ושורשו נתעלה עם המלכות, להיות מעין עתיד 'עמרת בעלה' (משלי יב:ד).

(וזהו חי מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

**וְהִיָּתָה לֹוּ וְזִכְרֵעֲזָרְךָ אֶתְרֵי
בְּרִית פְּהִנַת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר
קָנָא לְאַלְהֵיךָ וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל** (כה יב)

ישראל מעו בענין פעור שכיוונו לבנות, אבל זה טעות גדול, שעבודת פעור עיקר עבודתו לקבל ביוון וליסבול, וזה קליפה קשה, ומשה בענוה אמיתית שלו הכניעו וביטלו מן העולם. ואם התרו בו, דע שכל יותר שאתה מכוין לבנות זה הוא עבודתו, חייב סקילה. אבל ישראל מעו בזה ולא ידעו הלכה זאת, על כן כיפר פנחס עליהם 'ויכפר על בני ישראל'.

(וזהו חי מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

**וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּקְדָּה
אֲשֶׁר הִקְדָּה אֶת הַמִּדְּבָרִים זְמִיר
בֶּן סֵלֹוּא נְשִׂיא בֵּית אָב
לְשִׁמְעֹנִי** (כה יג)

התרגום מפרש בזה הלשון, ושם נברא בר ישראל קטולא די אלקטל וכו'. אפשר לרמוז ולפרש כפילות הלשון קטולא די אלקטל. עפ"י מה שכתוב 'על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת' (זו ו) והתקשו בזה חז"ל (תנחומא ואת הברכה ז) מה הלשון 'ימות המת' וכי יש מת שהוא חייב מיתה אחרת. ויש לומר שמקודם כבר דנו אותו בשמים למיתה, רק צריך להוציא לפועל בבי"ד בזה העולם למיתה, וזהו הלשון 'ימות המת' שכבר דנו אותו למעלה למיתה. וזהו ג"כ כוונת התרגום קטולא שחייב מיתה, די

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

**כִּי צִרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִקְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִפְלְוּ לָכֶם
עַל דְּבַר פְּעוּר וְעַל דְּבַר כְּזָבִי בַת
נְשִׂיא מִדִּין אַחֲתָם הַמִּקְדָּה בְּיוֹם
הַמִּגְדָּלָה עַל דְּבַר פְּעוּר** (כה יד)

ענוה פסולה הוא בחינת עבודת פעור

יש הרבה מיני שפלות שמבטלין מעבודת השם יתברך, עיין תולדות [יעקב יוסף] (פרשה עקב) שמעתי ממורי, על ידי רוב ענותנותו של אדם גורם שנתרחק מעבודת השם יתברך, כי 'יגבה לבו בדרכי הוי"ה' כתיב (דה"ב ז' ו), והוא מצד שפלותו אינו מאמין, כי הוא גורם על ידי תפלתו ותורתו שפע אל כל עולמות, וגם המלאכים ניוננין על ידי תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה, כמה היה עובד את השם בשמחה וביראה מרוב כל, והיה נוהר בכל אות ותנועה ומלה לאומרה כדקא יאות, וגם לתת לב אל מה שאמר שלמה (שה"ש ד יא) 'נפת תמונה שפתותיך כלה דבש וחלב', שהקב"ה שומר ושוקד על שפתי האדם לנושקם כשהוא אומרה בנחת ובלב טוב בתורה ותפלה בדחילו ורחימו. ואם ישים אליו לבו, בודאי מי הוא זה האיש אשר לא יאחזנו רתת וייע שהמלך גדול ונורא שומר ושוקד על שפתיים של אדם נבזה וחדל אישים.

וראו לאדם לשום תמיד על לבו בחקיקה אשר אין לה מחיקה, כי הוא 'סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה' (בראשית כה יב), וכל תנועותיו ודבורו והלכו ועסקיו עושה רושם למעלה למעלה, כמאמר נעים ומירות 'יהוה צלך' (תהלים קא ה), שכל תנועה של אדם כביכול השם יתברך כנגדו עושה כך, והיאך שיתנהג עם חבריו לכבוש את כעסו ולסכול הצער שעושין לו, ובפרט צדיק הדור ש'סביב רשעים יתהלכו' (שם יב ט), והוא מתנהג עמיהם בחדס ובזכות ובאהבה וברחמים, כך עושה השם יתברך לכל העולם עבור צדיק ואיש פרטי. ועיקר יהדות הוא מדות טובות, ובודאי יזהר בכל דרכיו ועסקיו שיהיה לשם שמים, מה שאין כן ענוה פסולה בחושב האדם מה אני חשוב וספון לפגום או לתקן מלמעלה שיהיה נרשם כל מחשבות שלי למעלה, ובוהו הולך בשרירות לבו.

ובאמת דע מה 'אדם' [מספר 'מה'] למעלה 'דמות כמראה אדם' (יהוה א כו) הוא ממך, שאתה נעשה מרכבה לרוכב. ומעתה אדם עומד במרכבה גדולה, כי הגאון הוא ממש ממש אל נבר אל זר אל אחר (סוטה ד:), ונידון בצוואה רותחת, וענוה פסולה יותר גרוע, והוא עון פעור רגל נאווה. ובאמת אין שום עצה לזה אלא השם יתברך יעזור, וירבה בקשה ותפלה לפני אל רם שיעזרהו.

(נוצר חסד מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת אבות

על מסכת אבות מרבתינו זי"ע

**אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים, הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין,
וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וְעִשׂוּ סִיג לְתוֹרָה** (אבות פ"א מ"א)

הוּו מְתוּנִים בְּדִין ר"ל אנשי כנסת הגדולה מזהירין לכל בני ישראל, שיהיו מתונים בעת הדין, כלומר, כשבא לאדם בר ישראל איזה יסורין ומדת הדין פגעה בו, או צריך הוא להיות או במתינות גדול, ואל יבהל ואל יפחד, אלא ימתן ויצפה לישועה, ויתפלל להקב"ה בשברון לב, ויחשוב ויתבונן במחשבתו מאיזה סבת העון בא לו היסורים הללו, ואם ימצא שם איזה חסדים עליו, או בודאי נמתק מעליו הדין, כדאיתא בתולדות (פ נה) שמעתי ממורי וזה"ה, למצוא שורש חסד בתוך הדין, אז נמתק הדין בשורש חסד, זה ונעשה באמת חסד ע"כ. ואם עושה זאת במתינות גדול או יכול הוא לבוא לשורש שפגם בו, ואז יכול הוא לתקן העוות שלו, וימתק מעליו כל הדינים, אבל אם הוא אינו מתון בדבר זה, עבור זה לבד אינו יכול לבוא על סיבת והעוון והפגם שלו, לזה אינו יכול לתקן גם כן פגם שפגם בשרשו, כי אינו יודע מה לתקן, ואינו יודע על מה לעשות תשובה, והוא צדיק גמור בעצמו, לזה אמרו בתחלה הוּו מְתוּנִים בְּדִין ואחר כך והעמידו תלמידים הרבה ר"ל למודו יהיה הרבה, ועבור שהוא לומד הרבה בהתמדה גדולה, אז הוא מתחיל לתקן שורשו שפגם בו, ואחר כך אמרו ועשו סייג לתורה ר"ל סייג הוא לשון גדר, כלומר שיעשו לעצמו גדר שלא יחמא עוד ח"ו על שום עבירה בעולם, ומוזה גם כן הוא מתקן במקצת נפשו וגופו, כמוזוג כל המדות טובות וישרות.

(זקן ביתו מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

אתקטל בשמים על העבירה שעשה. וזה מדויק בפסוק ושם איש ישראל המכה אשר הכה, אבל אצל המדינית כתיב סתם 'המכה', כי יש חילוק בין ישראלים ובין אומות העולם.

(מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא)

**לְאַלְפָה תַחֲלַק הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת** (כו יג)

ר"ל איתא בפע"ח (שער הסליחות פ"ג) לעולם כל הנשמות נמשכים מלאה ורחל, ויש מהם יוצאים מרחל, ויש מהם יוצאים מלאה. ועוד דע, כי מלאה הם נשמות, ומרחל נפשות. וצריכין הנשמות לעבור תחלה דרך לאה, ואח"כ נפשותיהן מרחל. ע"כ. נמצא שזהו שאמר הכתוב לאלה הוא אותיות לא"ה. ואותיות השניות של תחלק הארץ בנחלה הוא רח"ל. היינו משורש של התיבה, והוא ל' של חלק, ר' של הארץ, ח' של נח"לה, הוא רח"ל. והאותיות הקודמים של שלשה תיבות הקודמים לאותיות רחל, עולים תנ"ו, וזהו שנת"ן הקב"ה כל נשמות ישראל לחלק אותם ללאה ולרחל. וכל מי שיוצא מלאה, הרי הוא מעלמא דאתכסיא, מזה תבין מי ששרשו הוא מלאה, או אין יכול לצאת ממנו איזה חידושי תורה להתפשט באתגליא, לכל ישראל כי הוא מעלמא דאתכסיא. אבל מי שיוצא מרחל שהוא עלמא דאתגליא, לא יחסר מכל חדושי התורה האמיתית שלו אפילו אות אחת כנודע. וזהו נחלה של כל אחד ואחד כפי שורש נשמתו. במספר שמות ר"ל שאפילו שם של האיש הזה ג"כ הוא בהשגחת הא"ס ב"ה אם שיהיה לו שם השייך לעלמא דאתכסיא או לעלמא דאתגליא.

והפסוק הזה נדרש נגד בני זרע של קיימא שיהיה לישראל הקדושים נשמות קדושות והבן. (כן ביתו מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דיני ברכת השחר. סימן מו

ב. סדר הברכות אל ישנה מסדר שלנו סדר ואם משנה עתיד ליתן את הדין^א, ויאמר צרכי בשוא האשכנזים, ויאמר המכין קודם העושה לי כל צרכי, וכ"ף דגושה^ב:

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

לשנות הנוסחא [דהיינו לומר צרכי לשון יחיד], דהא איתא בטור דקאי אנעילת מנעלים שהם צורך האדם, עכ"ל. וכ"כ בא"ר (סק"ב) צרכי, הצד"ק במק"ץ וכ"ף בדגש. ובסידור יעב"ץ כתב - צרכי צד"י קמוצה וכ"ף דגושה, אכן גם האומר [צרכי] בשו"א הצד"י וכ"ף רפויה לא משתבש. ובשו"ע הרב (ס"ב) כתב - ואין לשנות הנוסח ולומר צרכי הכ"ף במק"ץ שהוא לשון רבים, מפני שברכה זו אינו אלא על נעילת מנעלים שהוא צורך האדם, ועל שער צרכיו מברך עליהם בפני עצמו כשנהנה מהם. ובשלמי ציבור (דף מט ע"ג) כתב - מצאתי כתוב זה לשונו צריך לומר צרכי הכ"ף דגושה, כמו שאנו אומרים מן חשך חשכי, וכן הוא בספרים ישנים.

א. כ"כ הב"ח - אבל בגמרא (ברכות ס:) ובספרים שבידנו, כתוב איפכא תחלה ברוך המכין מצעדי גבר ואח"כ ברוך שעשה לי כל צרכי, וכך היה כתוב בכל הסדורים שלנו וכך סדרן הרוקח בסימן ש"ך והאגודה בפרק הרואה (סימן רי) והסמ"ג (עשין כז), ועל כן אין לשנות מהסדורים שבידנו מאבותינו הקדושים, ועכשיו נהגו לשנות על פי הסדורים הנדפסים מחדש, כל אחד לפי רצונו ולא שאלו פי הגדולים אשר בארץ, ועתידין ליתן עליהן את הדין, עכ"ל. מובא במג"א סק"ב. ועיין בסוף הזר זהב (סק"א) מש"כ על דברי המג"א.

ב. כתב המג"א (סק"ב) - כל צרכי. ויא" צרכי לשון רבים, ולי נראה דאין

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

הרה"ק רבי משה בן רבי צבי הירש טייטלבוים זצ"ל אב"ד אוהעל בעל הישמח משה כ"ח תמוז תר"א

להכניס בביתו את חתנו הרה"ק רבי אריה לייב ליפשיץ זצ"ל בעל אריה דבי עילאי, שהיה מגדולי תלמידי רבינו הרה"ק רבי יעקב יצחק הוויץ זיע"א החוזה מלובלין, ובעת התקשרותו עמו התנה החתן עם החותן שיבוא עמו פעם אחת אל בית רבו בלובלין, בעל הישמח משה הסכים אחר שרצה מכבר לנסוע אל צדיק, ולשאלו לו הקושיא שכירה במוחו על הנהגת החסידים להיות רוב ימיהם בגילה ושמחה, והרי נפסק בשו"ע ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש, בנסעו לקבל פני רבינו הקדוש מלובלין, עת פתח הדלת אמר לו החוזה מדוע פניכם כחושים, הן אמת שכתוב בשו"ע שראוי להיות מיצר ודואג, אבל כבר אמר החכם החסיד צהלתו בפניו ואבלו בלבו, מובן כי כמים קרים על נפש עייפה היו דברי החוזה אלו, ומאז נתקשר בקשר אמיץ בל ינתק את רבו החוזה בפרט ואל דרך החסידות של רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א בכלל.

עם רבינו בעל הזכרון דברים זיע"א

רבינו הגאון הקדוש רבי אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים, נסע על שבת קודש פרשת עקב כי מנחם אב שנת תקע"ח לעיר אוהעל, בצל חסידי ותלמידיו, רבינו שידע שבעיר הזאת יסתלק מן העולם, קודם שנסע נפרד מבנו יחידו רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה, שהיה אז בשנת ה"י"ב לחייו, וכן כותב בנו במגילת סתרים, כשהייתו בן י"ב שנה, נסע אבי לאונגארן, ואני בכיתי שבעה ימים ושבעה לילות, והייתי עד קרוב לשעון, שביקשתי מאתו שלא יסע, שראיתי הסתלקותו שמה, והיה משיב לי כך גזרה חכמתו יתברך, וציווה עלי כמה הנהגות, ונסע שמה והלך לעולמו, כ"א אב שנת רב שלום בעיר אוהעל שבמדינה הני"ל, עכ"ל.

תולדותיו

נולד לערך שנת תקי"ט בעיר פרעמישלא שבגלאציע לאביו רבי צבי הירש זצ"ל מגזע היחס נכד המהר"ם מלובלין המהרש"א והרמ"א ועוד, ולאמו מרת חנה ע"ה מגזע הלויים אחות הגאון רבי יהודה הלוי זצ"ל, בוצין בוצין מקטפיה ידיע שעוד בהיותו ילד קט נתגלו בו כשרונות עליונים, ובהיות כי בעיר מולדתו פרעמישלא, לא נמצא מלמד ראוי לילד חריף כמוהו, שלחו אביו ללמוד תורה בצילו הגדול של דודו אחי אביו הגאון רבי יוסף זצ"ל אב"ד קאלבסוב, אחר שהשלים חק לימודיו בבית דודו ורבו, גלה למקום תורה אל עבר העיר סטריזוב, מקום משכן ש"ב, הגאון רבי ארי' לייב הלוי אבד"ק סטריזוב בעל דרישת ארי, בנו של דודו אחות אמו הגאון רבי יהודה הלוי זצ"ל, שם עלה הנער משה מעלות רמות וגבוהות, בשי"ס ובראשונים ובד' חלקי שו"ע, אף השלים נפשו בבית רבו בסתרי התורה בזהר הרקיע מזהיר, ויגדל הילד ויגמל להיות לרב ומנהיג בישראל, ואף אחר שנשא לאשה הרבנית מרת חיה שרה ע"ה בת הגביר והנגיד רבי ניסן ז"ל מהעיר מולדתו פרעמישלא, לא עזב את לימודו והלך ללמוד עוד ג' שנים בבית רבו המובהק.

רבנות

אחר שעזב הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל, את רבנות העיר שיטאווא לטובת רבנות ניקלשבורג, קיבלו עליהם בני העיר שיטאווא את בעל הישמח משה להיות עליהם לרב ומנהיג על מקומו, אף היותו בגיל צעיר כבן עשרים ושש, נתפרסם שמו בכל הגלילות, והנהיג את העיר ביד רמה כזקן ורגיל, בשנת תקס"ה נתקבל לאב"ד העיר אוהעל שבאונגארן ועל שמה נתפרסם, הנהיג תקנות גדולות בהנהגות העיר, תקנות גדרים וסוגים, רבים באו לפתחו לשאלו ממנו דבר ישועה ורחמים ונתן קמיעות

מבאר רבותינו

בדין יאור שנפסק ממקורו

והמעייין אם מימיו מים חיים נובעין מן המקור וחיים ואינם מכובין טובל בהן הזב, ומזה יזהרו במקום שיש יאורים ומי בצעין נקראים ריטעיס באונגארן, שהם נתהוים ממה שהנהרות נתרבין ושופכין לחוף, וכשנפסקין ממקורן דינם כמו מי גשמים לכל דבר, אע"פ שאינם מכובין לא יועיל זה להיות כמעייין, דדוקא מעין גמור יודע בבירור שנובע מארץ מעצמו תלוי במכזב או אינו מכזב, ובספק אם מכזב סברת חכמים דהולכין אחר רוב וחזקה, דחזקת מעיין שאינו מכזב, אבל אלו היאורים שנפסקין ממקורן מן הנהרות ודינם כמי גשמים, לא יועיל במה שאינו מכזב להוציא אותו מחזקת מי גשמים, ולתלות שיש לו נביעות שנובע ממקורו, כי הוא ספק של תורה, אף בארץ ישראל אסור לטבול ביאור כזה, ומכ"ש בחו"ל, שאינו מהני כלל מה שאינו מכזב, ונדי' שטובלת בהם הבא עליה חייב כרת ובניו בני נדי', וכך הסכים להוראה זה הגאון הקדוש מוהר"ר משה תמר מאוהעל, ובימי חורפי כשהייתי בעיר זודיטשוב, יש שם נהר גדול נובע, ויש יאור קטן בעומק שאינו נובע, אלא עומד והוא זוחל לכאן ולכאן, ונשאתי ונתתי לפני מורי הגאון הקדוש דודי רבינו צבי זצ"ל, והסכים שאסור לטבול בו, וצוה להכריז באיסור חמור וכי' שלא יטבול בו, והמורה להיתר כבן סורר ומורה ורשע הוא, והשומע יאריך ימים.

(מעשה אורג לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א מקאווא פ"א משנה ח' וכע"ז במעשה אורג במס' פרה פ"ח משנה ט')

וסגולות שונות, אפי' בבתי הנכרים נתפרסם שמו, ובאו לפתחו לרפואה וישועה.

בעולם החסידות

מתחילה היה מתנגד לדרך החסידות, עד אשר זכה

במשך יום השבת ערך רבינו הקדוש את השבת בצוותא חדא יחד עם רב העיר בעל הישמח משה, ובמיוחד היה שעת רעווא דרעוון כששניהם הצדיקים ישבו יחד בשרעפי קודש, עת דרש רבינו בעמקי ובסתרי התורה, ובתוך דבריו דרש על הפסוק (דברים י יב) מה ה' אלהיך שואל מעמך, כי אם ליראה, הכל שואל ומבקש מעמך, מה הוא רחום אף אתה רחום,

כי אם ליראה לא שייך לשאול מעמך, כי אצלו יתברך לא שייך יראה, והבן, (עיין היכל הברכה במדבר דף צ.) ובמוצאי שבת קודש אור לכ"א מנחם אב, נסתלק רבינו הקדוש שם בעיר אוהעל, למחרת הטמינוהו בקול בוכים ואלפי בני העיר מלווים את הצדיק למקום מנוחתו, אבי"ד העיר בעל הישמח משה עמד וביכה את הסתלקות ידיו וריעו, והספד גדול דרש לכבוד הנפטר, ובתוך הדברים הזכיר את רודפיו מבני העיר שרדפו אותו כידוע, וביקש מרבינו שיעורר רחמים למעלה שינצל מאויביו ורודפיו, והמליץ עליהם הפסוק נקום נקמת בני ישראל מאת המדיינים אחר תאסף אל עמך (במדבר לא ב), אחר שכבר נפטר מן העולם, שם בעולם הבא ישתדל להינקם משונאי ישראל, ורבינו הקדוש נזדעזעו שתי פעמים כבחי חיותו, והישמח משה עשה חרם שלא יגיד איש בחוץ ממה שראו בפנים, כי ח"ו לא יניחוהו לקבור או שיחדשו גזירות בענין להמתין על הקבורה, בנו רבינו בעל היכל הברכה מביא הדברים **במגילת סתרים** וז"ל ובשעה שגופו היה מונח על המטה אמר לו הצדיק הרב מאוהעל, שיתפלל על איזה גזירה לבטלה, ונזדעזעו שתי פעמים כמו בחיים, שכך היה דרכו, באימה ופחד, עכ"ל. ונטמן שם בבית החיים בעיר אוהעל.

עם רבינו בעל היכל הברכה זיע"א

רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים **רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל היכל הברכה**, בעת שהוציא לאור עולם את ספרו הקדוש **עשירית האיפה** על התורת כהנים, שם לדרך פעמיו אל מדינת אנוגארין לבקש הסכמה משני גדולי הדור שם ה"ה הרה"ק בעל הישמח משה והגאון **המהר"ם א"ש**, מתחילה נסע אל עבר העיר אוהעל לבית הרה"ק בעל הישמח משה, ערב שבת

קודש פרשת חוקת שנת תקצ"ח הגיע רבינו אל תוך העיר, והראה לו את מחברתו ספרו עשירית האיפה, בעל הישמח משה נתפעל מאוד מהדברים הנעימים והעצומים שחידש רבינו המחבר, ועל שבת קודש נשאר רבינו לשבות בצילא של ידיד בית אבא, במשך יומא דשבתא לא יצא בעל הישמח משה מביתו אחר שהיה חולה שוכב על מיטתו, ולא בא אל עריכת

השולחן, וערך רבינו הקדוש את השולחן יחד עם נכד בעל הישמח משה, הרה"ק **רבי יקותיאל יהודה זצ"ל בעל הייטב לב**, בליל שבת קודש קרא בעל הישמח משה את נכדו לאמור לו, שיבקש את רבינו לומר דברי תורה בעת עריכת השולחן, ורבינו השתמט לומר דברי תורה, אחר הסעודה שאל הישמח משה את נכדו מה דרש רבינו, וסיפר לו שלא רצה לומר, אמר לו אם

מעלת כבוד תורתו דבר תורה, דהרי איתא בגמרא (מגילה יד:.) **ובמקום דקאי ירמיה היכי מתנביא איהי, אמרי בי רב משמיה דרב, חולדה קרובת ירמיה היתה, ולא הוה מקפיד עליה**. הרי מעלת כבוד תורתכם הוא קרוב לאבי"ד ולכן מן הראוי שיאמרו אתם דבר תורה, כשסיפר זאת הייטב לב לוקינו בעל הישמח משה קם ממיטת חליו ואמר, מניין יודע זה

הצדיק שורש נשמתי שהוא מנשמת ירמיה הנביא, (ושורש נשמתכם שהיא מנשמת חולדה הנביאה), ומאז נתגלה ונתפרסם בפי כול שורש נשמת בעל הישמח משה שהוא משורש נשמת ירמיהו הנביא, וכידוע שכל ימיו ועתותיו ורגעיו היה מצפה לישועה ומחכה לבנין בית המקדש, ביום השני כשהיטיב לבו של בעל הישמח משה, כתב הסכמה נפלאה על רבינו הקדוש ועל ספרו הבהיר. רבינו החשיב עצמו לתלמיד הישמח משה ומביא מפסקיו בחיבוריו הקדושים.

הסתלקותו

בער"ח ניסן ת"ר נסתלקה עליו זוגתו הרבנית וציוה להטמינה כמה שורות מימין למקום מנוחת **רבינו הגה"ק רבי אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים** שנשתלק ונטמן שם כנ"ל. בקיץ שנת תר"א נסע לדרך ארוכה להיות סנדק אצל דור רביעי מנכדיו, טורח הנסיעה הזיק לו ונפל למשכב, וביום השבת קודש יום כ"ח תמוז עת תפילת מנחה של שבת קרא קריאת שמע, והתחיל תפילת אתה חונן משמונה עשרה של חול שהעיר לו בנו הלא שבת היום, המשיך ואמר השיבנו אבינו, ובאותו רגע נתעלה נשמתו לגנוי מרום, בן שמונים ושתיים שנה היה בפטירתו לא כהתה עינו ולא נס ליחו עד יום פטירתו בדעה צלולה, והטמינו אותו מימין זוגתו הרבנית, כשלושה שבועות אחר הסתלקותו ביום ח"י מני"א בנו הח"ק, אוהל גדול על קברו ועל קבר הרבנית, וגם ציון רבינו הקדוש בעל הזכרון דברים הכניסו בתוך האוהל, כאשר היה רצונו של הנפטר שיהיה טמון על יד הצדיק, (כידוע לא היה רבינו בעל היכל הברכה ניחא ליה מזה, על מי שהכניסו את אביו באוהל אחד עם הרבנית, וגם שנראה כאילו קבר הרבנית היא באמצע שני הצדיקים, מאז לא נכנס לתוך האוהל, והקפיד מאוד על הח"ק שעשו כזאת).

השאר אחריו בנו יחידו הרה"ק **רבי אליעזר ניסן מדרוהביטש זצ"ל** וחתנו הרה"ק **בעל האריה דבי עילאי זצ"ל**.

חיבוריו הם **ישמח משה** על התורה וי"ד, **תפלה למשה** על תהילים, שו"ת **השיב משה**.

הסכמה

הסכמה מוהרב הגאון החר"ף בוצינא קדישא אב"ד דק"ק אוהעל על ספר עשירית האיפה על תורת כהנים מרבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

ויצא יצחק לשוח שיחה נאה, נאה לו ונאה לאבותיו, להיות לו לשם ולתהלה, **עשירית האיפה** מנחה בלולה, וריח אזכרתה עולה למעלה למעלה מיד הגדולה, ה"ה הרב המופלג וכו' עטה בגדי תפארת, ה"ה הרב המופלג בקי **בחדרי תורה, מעשהו נורא, כבוד שמו מורינו הרב יצחק יהודה יחיאל בן הצדיק הרב הגאון אלכסנדר סנדר אב"ד דק"ק קאמרנא זצ"ל** בספרו אשר חבר, וקראו בשם **עשירית האיפה** פירוש על **התורת כהנים**, ואף כי עמודיו בנויים מדברי ספר קרבן אהרן, מכל מקום הוסיף מן דיליה הרבה, והזיל מפיו רביבים, דברים נאים וחביבים, דברים יקרים ונסתרים משמי מרום, ומלבד זאת אשר חידש בו בפירושו, דברים נעימים ועצומים, על כל אות ואות תילי תילים, עוד זיכה את הרבים בספר הקדוש ספרא ספר תורת כהנים כי אינו מצוי, וכמה כמה נפלאו ממנו מחמת מיעוטו. ועתה קם הרב המופלג וותיק וחסיד וכו', ויקח בידו את המנחה מנחה טהורה, והשכינה במעשי ידיו שורה, מנחה ערוכה בכל להעלותה לבית הדפוס לברכה, על כן מצוה רבה וגדולה ליתן יד ותמך להרב המחבר הנ"ל, ולסייע לו בלב ונפש שוקקה, למען הביא המחברת הזאת בדפוס לחוקקה, והיה זה צדקה וחסד אשר יעשון החיים, כי ידובבו שפתי צדיקים בקבר, בלמדם כל אחד בספר הקדוש והנורא תורת כהנים, ויעשו דוברות בכה, ובוה הדבר איש איש מכספו מוהר ימהרו, למען החיש מעשה הקדוש, אשר הרב המופלג החסיד המפורסם הנ"ל חיבר וחיידש, וכל המסייע לו לדבר מצוה יתברך מן השמים, ויזכה לטעום מפרי עץ חיים, ומהרה ישמח אתנו כולנו בשמחת ירושלים.

יום ב' ט' תמוז יהי רצון שיבנה בית הבחירה **בירושלים** לפ"ק.

דברי המדבר בצדקה, לכבוד התורה, **ולכבוד נשמת הצדיק הרב הגאון אבי המחבר הנ"ל**, אשר ספון וטמון פה עירינו, ישמח צדיק בגן עדנו, בפריו פרי צדיק, פריו יהיה למאכל, ועלה לתרופה, אשר עסק בעבודת ובתורת כהנים, אשר בכל מקום מוקטר ומוגש לשמו יתעלה, ובמהרה נשמח כולנו בבנין עיר הקודש, ובתיקון היכל והמזבחות, בזכות ספר הקדוש והנורא יסוד התורה, ועיניו יראו וישמח לבנו, אמן כ"י

הק' משה טייטל בוים

כן תבקש ממנו בסעודת שחרית עוד הפעם, למחרת בסעודת שחרית נשנה הדבר בשנית שהשתמט רבינו מלומר, אחר הסעודה שאל הישמח משה בשנית את נכדו מה דרש רבינו, וסיפר לו שלא רצה לומר, אמר לו אם כן תפציר מאוד בשלישית בעת סעודת רעווא דרעוון, בסעודה שלישית הפציר בו מאוד שיאמר דבר תורה על השולחן, אחר הפצרות מרובות פתח רבינו את פיו בחכמה, ואמר לבעל הייטב לב יאמר